

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felolós szerkesztő: Somfai János.

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 28 K
Félévre — — — 14 K
Negyedévre — — 7 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.
Azonkívül az összes hír-
::: detési irodák. :::

Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1916.

XLV. évfolyam, 164. szám.

Csütörtök, július 20.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott telefon jelentései. —

Hófer mai jelentései.

Budapest, Érkezett jul. 20-ikán d. u. 5 óra 10 perckor.

Orosz harctér:

Bukovinában és a Priszlop nyeregtől északkeletre nincs nevezetesebb esemény. Zabiéné és Tartarovnál a harci tevékenység tegnap is váltakozó hevességgel tartott.

A galíciai határvonalon a Dnyesztertől északra helyenkint előőrsi harcok voltak. Wolhyniában német csapatok az ellenséget a Zwiniacztól észak felé huzódó lapálytól nyugatra visszaszorították.

A Stochod környékén Olesowkától északkeletre egy osztrák-magyar portyázó különítmény meglepően megtámadta az oroszok egyik előretolt sáncát.

Olasz harctér:

A harci tevékenység általában csekély, csak a tiroli keleti harcvonalon és a karinthiai határterület egyes szakaszain volt az olasz tüzérség tüzelése időnkint élénkebb.

Délkeleti harctér:

A Vojusa alsó folyásánál csatározás folyik. Egy déli dalmáciai sziget védőcsapata egy olasz repülő gépet lőtt le. A gép elégett, a bennülőket elfogtuk.

Hófer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Események a tengeren.

Budapest, július 20.

A 14-ikéről 15-ikére virradó éjjel egyik torpedó járműnk a közepső Adriában egy olasz buvárhajót tizenkét órával később a déli Adriában egy ismeretlen nemzetiségű buvárhajót semmisített meg. Mindkét hajó legénységéből senkit sem lehetett megmenteni. Nekünk nem voltak veszteségeink.

Tizenkilencedikén reggel két olasz repülőjármű jelent meg az északi sziget-csoport fölött és néhány bombát dobott le lakott területekre és horgonyzó, valamint mozgásban levő gőzhajókra. A legcsekélyebb kárt se tudták előidézni.

Két repülő járművet leszállásra kényszerítettünk, ezek közül az egyiket, egy torpedó járműnk sértetlenül beszállította. Mindkét repülő jármű személyzete három tiszt és egy altiszt sebesületlenül került fogságunkba.

A hajóhadparancsnoksága.

Nagy harcaink az oroszszal.

Budapest, jul. 20. A sajtóhadiszállásról jelentik:

Bukovinában az oroszok újra megtámadták a Moldava folyó nyugati partján fekvő magaslati állásainkat, de sikertelenül.

Északra a fehér és fekete Czermosz felső folyásánál, valamint a Jablonica és Zable közti erdős terepen elszórt harcok folynak. Az oroszok sehol sem tudtak sikert elérni.

Zabie és Tartarov között tegnap az orosz előretörések szüneteltek.

Az oroszoknak sikerült Delatyntól dényugatra a Pruth nyugati partjára jutni s a magyar és osztrák frontot átmenetileg visszahajlítani, de mikor to-

vább nyomultak, ellentámadásunkkal megállítottuk, a tulsó partra visszavetettük őket és frontunkat újból helyreállítottuk.

Tarnopoltól északnyugatra jelenté-
telen éjjeli járőr-csatározások voltak.

Wolhyniában csupán tüzérharc volt.

Egy fogságunkba került orosz vezérkari tiszt elmendotta, hogy az oroszok óriási emberáldozati taktikájukat továbbra is követni fogják, mert sikert csak így lehet elérni. Dacára a rengeteg veszteségeknek, az oroszok olyan nagy tartalékokkal rendelkeznek, amelyek hosszú ideig nem merithetők ki.

A Ruszkoje Szlovo jelenti:

Rigánál és a Duna mentén a német állások ellen az orosz tüzérség tehetetlen, mert a németek napról napra újabb védelmi eszközöket találnak ki.

A nyugati front csatái.

Budapest, július 20. Londonból sürgönyzik: Haig tábornok jelenti:

A németek sűrű sorokban igen heves támadást intéztek Bazentintől keletre levő állásaink ellen. A támadás tegnap délután öt órakor kezdődött egész éjjel tartott. Az ellenségnek súlyos veszteségek árán sikerült a belleuillei erdőt visszafoglalni és Longueval északi részében lábát megvetnie. A heves harcok itt tovább folynak.

Más helyeken az ellenség roham-támadásai tüzérségi tüzünkben összeomlottak.

Budapest, jul. 20. Az Est tudósítója jelenti a német nagy főhadiszállásról:

A nyugati fronton a harcok oly hevességre fokozódtak, amelyek tulszárnyalnak minden lehetőséget. Az angolok testileg erős a végsőkig kitartó katonák, akik teljesen egyenlőrangú ellenfelek. Esztelen pergőtűzzel s ember hullámokkal sikerült és a front egy részén előnyomulniok.

A Fouraux erdőben és a belleuillei erdőben folyt harcok az elképzelhető legvadabbak voltak s a sebesültek is harcoltak.

A franciáknak és angoloknak Peronne elfoglalása volt a főcéljuk, de német különítmények a Somme-csatorna déli partját megszállták s ezzel ezt a tervet meghiusították.

A Havas-ügnökség jelenti:

A Somme-fronton aránylag nyugalom van. A németeknek sikerült Biachesba behatolni, de később kiűztük őket onnan.

A Deutschland visszaindult hazafelé.

Budapest, július, 20. A Daily News-nak jelenti Washingtonból, hogy a Deutschland német kereskedelmi buvárhajó elhagyta Baltimore kikötőjét s visszaindult Európába. A hajó, a melynek orra és előrésze a Daily News jelentése szerint fehérre van festve, a kikötőtől három mértföldnyi uton a tenger felszínén ment s csak azután merült a tengerbe.

Fölrobbant olasz lőporgyár.

Budapest, július 20. Romából sürgönyzik: Mint a Stampa jelenti a borgofrancói lőporgyár levegőbe röppött. A robbanásnak eddig tizenhárom halottja és huszonnégy sebesültje van.

Ivánka marhaszállítási pöre.

Budapest, július 20. Mint Pozsonból sürgönyzik, Ivánka képviselő marhaszállítási pörében ma folytatták Ivánka kihallgatását, aki a tanuk vallomásaira reflektált részletesen.

A nagybecskereki kukorica olajgyár.

— jul. 20.

A kukoricaolaj kérdése kezd megoldásához közeledni s ezzel Magyarország nemsokára gazdagabb lesz egy nagyjelentőségű mezőgazdasági iparral.

Az Országos Központi Hitelszövetkezet mezőgazdasági osztálya már több mint egy esztendeje kezdett foglalkozni a kukoricaolaj kérdésével. A Központ eredetileg azt tervezte, hogy tagjai kukoricatermésének jobb értékesítése s a tengeritermelés hathatós emelése céljából létesítsen kukoricaolaj-gyárakat. Több hónapi alapos vegyészeti és technikai tanulmányok után kiderült, hogy a kérdés így nehezen oldható meg s a megoldást lehetetlenné tette az, hogy közben a kukorica szabad forgalma is különböző korlátozásnak vettetett alá. De nem hagyta abba az országos érdekű kérdés tanulmányozását, hanem folytatta azt a legelsőbbrendű tudósok és pedig dr. Sigmond műegyetemi tanár, Weiser tanár, valamint a legelső ausztriai vegyészek, ugymint dr. Heftler, jelenleg a hadügyminiszteriumba beosztott vegyész, valamint dr. Granistädten segítségével, ezenkívül a legjelesebb német mezőgazdasági vegyészek véleményeire támaszkodva, a technikai kérdésekben Melega János orosházi molnár kísérleteiből kiindulva foglalkozott a kukorica csírátlanitásának malmok útján való megoldásával, míg egy németországi gyár — az egyetlen, amely Európában az amerikai rendszer szerinti gépeket állítja elő — ennek a rendszernek a tanulmányozására nyújtott módot.

Ezek a tanulmányok felkeltették ugy a hadügyminiszterium, mint az osztrák kormány figyelmét, de miután a Hitelszövetkezet mezőgazdasági osztályának főnöke, Vig Emil osztályfőnök Berlinben tárgyalt az ottani körökkel is, nyomban kezdett vele foglalkozni a német kormány is.

A kukoricaolaj nagyjelentőségét az adja meg, hogy jóllehet alig másfél-két százalék olaj nyerhető a kukoricából, ennek a mennyiségnek elvonása elég arra, hogy a tengeriliszt vagy korpa éppen olyan tartóssá tétessék, mint akár a buzasziszt. De ennél még nagyobb jelentőségét az adja meg, hogy a kukoricaolajból a legjobb ételolaj és ételzsír készíthető. Ez főleg ma fontos, mikor a városi szegényebb népesség szinte képtelen zsirhoz jutni s mikor Ausztriában és Németországban a müzsirok is csak nagyon kis adagokban állanak rendelkezésre.

De a kukoricaolajból aránylag nagy-mennyiségű glicerint is gyártható, ami főként a hadsereg szempontjából fontos. Nem egy új találmányról van tulajdonképpen szó, hiszen Amerikában mintegy harminc esztendeje ismerik az eljárást és az egész óriási kukoricatermés egyötödét szokták csírátlantani és olajtalantani. Amerikából a háboru előtt évi 20 millió hektoliter kukoricaolajt szállítottak Nyugat-Európába. Németországban, Hollandiában, Belgiumban már a háboru előtt létesültek kukoricaolaj-gyárak, amelyek Amerikából hozattak kukoricát az olaj kivonása végett s azután a tengeridarárt serfészhizlalásra, vagy más állatok élelmezésére fordították. Szinte csodálatos, hogy ez az eljárás nálunk, a nagy kukoricatermelő országban eddig nem keltett figyelmet.

Látva azt, hogy ez a kérdés Magyar-

ország közgazdasága szempontjából milyen nagy horderejűvé válhatik, a Hitelszövetkezet az egyedül helyes utnak azt találta, hogy az állam figyelmébe ajánlja. Ügyvezető-igazgatójának javaslata csakhamar meghallgatásra talált a kormánynál, amely az ügyvezető-igazgatót megbizta azzal, hogy Nagybecskereken az amerikai rendszer szerinti kukorica-csírátlantó-gyárat létesítsen, másrészt pedig az illetékes szakkörökkel szervezze a malmokat oly célból, hogy a kukoricadarálásnál a csirát, amelyben az olaj van, válassztassanak külön, amely eljárás ugyan kevésbé tökéletes, mint az amerikai rendszer szerinti, de gyorsabban s könnyebben általánosítható.

A kukorica-csirát az állam rendelkezésére fogják boesítani, amely intézkedni fog az olaj kivonása iránt.

Időközben a hadügyminiszterium az Országos Központi Hitelszövetkezet kezdeményezését tanulmány tárgyává téve és felismerve a javaslat népelelmezési és hadügyi fontosságát, érintkezésbe lépett az osztrák kormánnyal is, amely rövid idő alatt a Hitelszövetkezet tervei értelmében szervezte a malmokat s a kukoricabirtokosok hazafiasságára hivatkozva előmozdította azt is, hogy a gazdák még a saját házi szükségletüket is csírátlantják és ily módon máris igen szép eredményeket ért el. De a német kormány is felkarolta a tervet és a német malmok szervezése most van folyamatban.

Ezek a külföldi sikerek még jobban biztosítanak bennünket arról, hogy nálunk a kérdés megoldása teljes sikerrel fog járni. Nálunk azonban a viszonyok egészen mások; a 40—50 millió métermázsát tevő évi kukoricatermésnek csak aránylag csekély része kerül forgalomba, illetőleg jelenleg a Haditermény Részvénytársaság rendelkezése alá. A túlnyomó nagy mennyiség megmarad magának a termelő gazdának rendelkezésére, az ő szükségleteinek fedezésére. Arról van tehát szó, hogy nálunk elsősorban a hazafias gazdaközönség közreműködését kell megnyernünk s éppen ez az Országos Központi Hitelszövetkezet feladatának a legnehezebb része. De ezt a feladatot nem is tudná más megoldani, mint az Országos Központi Hitelszövetkezet és ennek szövetkezetei, melyek ugy a gazdaközönség, mint az állam feltétlen bizalmát bírják. Most folyik az előkészítő munka az igen nehéz és bonyolult kérdés megoldása céljából, hogy a jövő évi termés miként lesz nagy arányokban csírátlantható. Az Országos Központi Hitelszövetkezet javaslatai megtételénél irányelvül tüzte ki, hogy azok a gazdák, akik hazafias megértséssel csírátlantani fogják a saját szükségletüket, ne csak ingyen kapják vissza a darát, hanem a csirák elvonásáért tisztességes prémiumban részesüljenek, másrészt azok a malmok, amelyek a csírátlantással kapcsolatosan végzik majd a darálást, szintén megfelelő szép munkadíjat kell, hogy kapjanak. Igazán közérdekű és hazafias munkásság ez, hiszen fontos hadiszer nyeréséről és a népelelmezés nagyfokú könnyítéséről van szó. Minthogy az egész akcióból kizáratik a magánnyereszkedés és az előállható nyereség majdnem egészben az államé lesz, biztosítva van, hogy ez az akció azonfelül, hogy a gazdaközönségnek biztosít előnyöket magának az államnak is egy új jövedelmi forrást nyit.

HIREK.

A német főhadiszállás jelentése július 19-ikéről. A miniszterelnökség sajtóosztálya közli: A német nagyfőhadiszállás jelenti,

Nyugati harctér:

A Somme területen tegnap este Longueval falut és az azzal kelet felől határos delvillei erdőt a magdeburgi huszonhatos számú gyalogezred és az altenburgi ezred kemény harcban ismét elragadt az angoloktól akik nagy véres veszteségekben felül foglyokban nyolcz tisztet és ketőszáznyolcvan főnyi legénységet vesztek és jelentékeny számú gépfegyvert hagytak kezünkön. Az Auvillestől északra levő állásaink valamint Pozieres déli széle ellen intézett ellenséges támadások, amelyeket már zárótűzünkkel elfojtottunk, sehol sem jártak a legcsekélyebb eredményel sem. A Sommetől délre francia részlettámadások Barleustól északra és Belleuynál megfiúsultak. Más pontokon nem jutottak túl az első kezdeten, A Maastól jobbra az ellenség folytatta hiábavaló erőlködéseit a Froide Terren levő vonalaink ellen. Ban de Sapitól északra egy német járőrvállalkozás sikeres volt.

Keleti harctér:

Hindenburg tábornagy hadserege Rigától délre és dé keletre oroszoknak erősítésekkel ismételt támadásai vitéz ezredeink ellenállásán az ellenség rendkívül súlyos veszteségei mellett megtörték. — Lipót bajor herceg tábornagy hadserege: Az arcvonalon helyzet változatlan. Repülőgéprajunk a Minsk baranowiczi csapatszállyal megakartott vasutvonalmak Horodziejaa és Bogorjelei állomásaira sikerrel dobhat számos bombák. — Linsingen tábornok hadserege: Az ellenség részben élénkebb tüzelőtevékenységet fejtett különösen a Stochod mellett valamint Lucktól nyugatra és délnyugatra. — Bothmeer gróf tábornok hadserege: Lányeges esemény nem történt.

Balkán harctér:

Semmi újság.

A Wolff-ügynökség jelenti:

Julius tizenhatalcadikán reggel német tengeri repülőgépek bombákkal megtámadták a revali kikötőben horgonyzó ellenséges cirkálókat, torpedónaszádokat, tengeralattjárókat valamint az ottani katonai telepeket. Az ellenséges haderőket számos kétségtelenül megállapított találat érte, egy csak az egyik tengeralattjárót négy-szer találtuk el. A hajógyári építményeken nagy tűzvész történt elő. Valamennyi tengeri repülőgépünk a szárazföldről történt erős lövetésük és az ellenséges repülőgépeknek megkísérelt ellenhatása dacára visszatér a finn tengerből előtt rájuk várakozó tengeri hadercünkhez, jóllehet az utóbbiakat a kedvező látási viszonyok miatt a szárazföldről korán megfigyeltek és ellenséges repülőgépek felderítése ottlétüket megállapította, az ellenséges tengeri haderő még sem mutatkozott. — A tengerészeti vezérkar főnöke.

— **Hósi halál.** Grézlo Gyula tiszahegyesi községi jegyzőt mély gyász érte. Fia Grézlo Lajos a 25. h. gy. e. tart. hadnagya, az Osztrák-Magyar Bank tisztviselője június 5-ikén az északi harctéren 26 éves korában hősi halált halt. Az elhunytban Grézlo János Torontál-vármegye tanfelügyelője unokaöccsét gyászolja. Az esetet ifjú hős haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki:

Pro
tól megl
jobb gy
Lajos a
az Osztr
nyájunk
junius b
ben fe
harctéren
Az eng
július h
jani r-k
nak ben
kánk pi
ten veled
18 án.
Antóna
férj Gaál
Bacsó Gy
baffy Jen
Gaal Bös
baffy Bő
Magda
Grézlo Ja
dor Bacsó

—
parjamosi
erte. Édes
Gusztáv n
esperesné
meghalt.
18-án Nag
boltba vit
mellett örö

— A
mek rekvi
ményünkbe
Most itt po
laki járásba
ner Ede e

— A
ügyminiszter
rendeletet
hogy egyes
kóhellyel b
és sok es
ezek illető
úlasítja a t
den oly es
hely megá
azonnal teg
a belügym
ügyminiszte
sával megó
temi tanárt
és tapasztal
tést fog a m
a cigányüg
rendezni.

— To
A legutóbb
hivatalos
kező toront
Hósi
5 hgye. lo
Mega
2. gye. Nag
tozár 5. gy
Hósi
Ist-án 8. hgy

— Hal
ról jelentik
cselédány
Vasalás köz
fogott s csa
a házbeliek
a szerencsét
hogy rövid

A Nő
száma külö
közö körök
polgári iskol
sel kapcsolat
meg a lapba
és iskola" cí
kat. Szegvári
mezéséről tr
feledésbe me
fel a figyel

Pro Patria! Alantírottak fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy a legjobb gyermek, testvér és rokon Grézlo Lajos a 25. honv. gy. e. tart. hadnagya, az Osztr.-Magy. Bank tisztviselője, mind nyájunk reménye nincs többé, folyó évi június hó 5-én ifju életének 26 ik évében fejlődés következtében az északi harcúterén Pohorutznál hősi halált halt. Az engesztelő szentmiseáldozat f. évi július hó 22-én délelőtt 9 órakor a szajáni r.-k templomban fog az Egek urának bemutatni. Felejtethetlen Lajoskánk pihenj békevé, a viszontlátásig Isten veled! Tiszahágyes, 1916 július hó 18-án. Grézlo Gyula és neje Bieliczky Antónia mint szülők, Grézlo Mariska, férj. Gaál Sándorné, Grézlo Ilonka, férj. Bacsó Gyuláné, Grézlo Margit férj. Csabaffy Jenőné, Grézlo Irén mint testvérek, Gaál Böske, Zoltán, Pista, Sárika, Csabaffy Böske, Mancsi, Jenőke és Bacsó Magda mint unokahugai és öccsei. Grézlo János mint nagybáty. Gaál Sándor Bacsó Gyula, Csabaffy Jenő sógorai.

— **Halálozás.** Bukovszky Gusztáv perjamosi tb. főszolgabírói suiyo csapás érte. Édesanyja néhai Bukovszky Gusztáv nagylajosfalvi evang. lelkész és esperesnek özvegye Nagyzerzébetlakon meghalt. Az elhunyt hűlt tetemei f. hó 18-án Nagyzerzébetlakról a családi sírboltba vitték át, hol imponáns részvét mellett örök nyugalomra helyezték.

— **A fémrekvirálás.** A háztartási fémek rekvirálásáról szóló tegnapi körömenyünkben kimaradt a bánlakai járás. Most itt pótlólag közöljük, hogy a bánlakai járásban a fémátvételi bizottság Wagner Ede elnökelete alatt fog működni.

— **A cigányügy rendezése.** A belügyminiszter a cigányügyben újabb körrendeletet adott ki. Tudomására jutott, hogy egyes helyeken a hatóságok a lakóhelyükkel bíró cigányokat is eltoloncolják és sok esetben nem vették figyelembe ezek illetőségi helyét. A belügyminiszter utasítja a törvényhatóságokat, hogy minden oly esetben, amikor a rendes lakóhely megállapítása kétesnek mutatkozik, azonnal tegyenek jelentést és várják be a belügyminiszter intézkedését. A belügyminiszter a cigányügy tanulmányozásával megbizta Hermann Antal dr. egyetemi tanárt, aki országos körútra indult és tapasztalatairól érdemleges előterjesztést fog a miniszter elé terjeszteni, miután a cigányügyet törvényhozásilag fogják rendezni.

— **Torontáliaiak veszteségajstroma.** A legutóbb megjelent 436 és 437-iki hivatalos veszteségajstromok a következő torontáliaiokról adnak hírt:

Hősi halált halt: Illin Száva 5. hgye. Ilonc.

Megsebesültek: Alaszá Vaszila 2. gye. Nagytárnok. — Komlosán Szvetozár 5. gye. Nagygáj.

Hodifogságban van: Buna Istán 8. hgye. Petre (Olaszország)

— **Halálos vasalás.** Mint Zsablyáról jelentik, Bujdosó Róza ottani cselédnője tegnap a ruháját vasalta. Vasalás közben a leány ruhája tüzet fogott s csakhamar lángokban állt. Mire a házbéliek sikoltozására hozzárohantak, a szerencsétlen leány anyira összeégett, hogy rövid kintlódás után meghalt.

A Nő feminista folyóirat legajabb száma különösen a neveléssel foglalkozó körök érdeklődésére számíthat. A polgári iskolai reformról a leányneveléssel kapcsolatban érdekes fejtegetés jelent meg a lapban. Hacker Boriska „Háboru és iskola” címen követel iskolareformokat. Szegvári Sándorné az ifjúság védelmezéséről trt. Ovidamoson svéd író egy feledésbe ment békekongresszusra hívja fel a figyelmet Cikkében Hugó Viktor

nagy francia írónak szerepléséről van szó. Szende Pal a nőkről cikkez. A lap júliusi száma valóban a legnagyobb érdeklődésre tarthat igényt. Előfizetési ára felévre 2:50 K. Mutatványszámot készséggel küld a lap kiadóhivatala: Budapest, V., Mária Valéria-u. 12.

A nagy orosz offenzívából.

Kolozsvár, jul. 16.

A Vöröskereszt automobilján tegnap délután három sebesült orosz tisztet szállítottak be a kolozsvári csapatkórházba. Közvetlenül nagyon sok orosz tiszt fordult meg azóta, hogy háboru van, volt idő, amikor naponként csapatszámra hoztak ide sebesült és sebesületlen orosz tiszteket. Azalatt a hosszú idő alatt, amíg esend volt a bukovinai harcútereken, orosz tiszteket csak nagyon ritkán láthattak a kolozsvári utcák és éppen azért keltett most ismét nagy feltűnést az orosz tiszteket megérkezése.

A szamosvölgyi vonat egy második osztályú kocsiából szálltak ki a tiszteket egy önkéntes szakaszvezető kíséretében. Mintha összebezték volna, mind a háromnak a jobb karja van felkötve. Fürgén ugrottak le a kocsiból s mint akik már tudják a rendet, gyorsan követték a siető önkéntest.

Az utazó publikum kíváncsi sorfala között érték a vasuti vendéglő éttermébe s ott az önkéntes kávét rendelt az oroszoknak.

Alkalmam nyílt beszélni a fiatal orosz tiszteket, akik annyira hasonlítottak minden eddig látott orosz tiszthez, hogy alig lehet egyik és másik között a különbséget megállapítani.

A németül tudó orosz tiszt elmondta, hogy a Kirlibaba körüli harcokban estek fogságba. Higgadt objektivitással beszélt az oroszok bukovinai offenzívájáról, nem pózolt, nem dicsekedett az oroszok nagy erejével és óvakodott attól, hogy véleményét mondjon a harcok eredményéről. Mikor erre került a sor, mindig így felelt:

— Das Kann mann nicht wissen.

A háboru kezdete óta mindig a fronton van és még sohasem sebesült meg.

— Kolozsvár neve nekem ismerős — mondja hirtelen. A zsebébe nyult, egy zsebkönyvet vett elő, amelynek egyik lapjára a következők voltak írva:

Kriegsgefangener Hauptmann Wladimir Klornof. Kolozsvár. Ungarn. Truppenhospital.

Ez egy barátjának a címe volt, akit Kolozsvárt a csapatkórházban kezeltek. Azonnal meg is kérdezte, vajjon nem ismerjük-e az orosz századost.

A két másik tiszt irigykedve nézett németül beszélő társukra és egyszerre csak

az egyik oroszul beleszólt a diskurzusba. A németül beszélő orosz palástolhatóan szemrehányó pillantással néz a közbeszólóra és beszélgetésüknek hangsúlyán megérzik, hogy valami nézeteltérés van közöttük. Végre is a németül beszélő tiszt szinte restelkedve mondja a szakaszvezetőnek, hogy a társa még egy kávét szeretne inni. A szakaszvezető intézkedik és a pincér már hozza a kávét.

— Mi a véleménye a főhadnagy urának a japán tüzéségről, — kérdezzük.

— Nekem nincs tudomásom arról, hogy japán tüzerek volnának.

— De mi tudjuk — feleljük — ezt már egészen bizonyosan megállapítottuk.

— Lehet — mondja megadással — én még nem láttam egy japánt sem, mióta a fronton vagyok.

Azután a bukovinai offenzíváról beszélt a főhadnagy:

— Mi tiszteket — mondja — valamenynyien ismertük Bukovinának minden zezugát s így biztosan tudtuk, hogy ez az offenzíva, akármilyen nagy erővel indul is meg, a Kárpátoknál feltétlenül meg fog állni. Ez nem volt titok az orosz tiszteket előtt. Mi azt is tudjuk, hogy az erdélyi Kárpátok megostromlása csak hiábavaló vállalkozás lenne s én úgy gondolom, a hadvezetés a Kárpátokon való átkelést nem fogja forszirozni. Ez az én feltevésem, egy ugynevezett „kialakult katonai vélemény”.

Mielőtt az autó elvitte volna az orosz tiszteket, még elmondták, hogy helyzetükkel meg vannak elégedve. Az ellátás, az orvosi kezelés és a bánásmód elsőrangú.

— Különben is — mondja az egyik — reméljük, hogy a mi fogságunk nem fog sokáig tartani. U—g.

Orlód község előjáróságától.

1001/1916. sz.

Árverési hirdetmény.

Orlód község tulajdonát képező, Csenta alatt fekvő réti föld, mintegy 700 hold szántó 2 holdas parcellákban, őszi és tavaszi vetés alá, nyilvános árverésen, készpénzfizetés mellett, egy évre bérebe adatik. Az árverés a helyszínen f. évi július 24., 25 és 26-án, mindenkor délelőtt 8 órai kezdettel fog megtartatni.

Részletes árverési feltételek Orlód község jegyzői irodájában megtekinthetők, az árverés napján pedig a helyszínen kihiérttetnek. Orlód, 1916. július 17-én.

Községelőjáróság.

Keresek lehetőleg azonnali belépésre hivatalnokot, ki német-magyar levelezésben jártassággal bír. Ajánlatokat

Nemes Kálmán

(1084-1)

terménykereskedő, MAKÓ.

FÖLDBÉRLET.

Törökbecse község határában több dülőjében fekvő mintegy 473 kat. holdnyi szántó, legelő, rét, ut, csatorna, árok, Raity Zsiva nevében álló ingatlan 1916 évi október hó 1-től 1917 évi szeptember hó 30-ig lesz bérebeadva.

Az árverést 1916 évi július hó 25-ik napján délelőtt 10 órakor Törökbecse község házában fogom megtartani.

Árverési feltételek alulírott zárgondnok törökbecsei lakásán tudhatók meg.

LÁSZLÓFFY GYULA zárgondnok.

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Biztosítási Ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József tlg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Alt.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.

Batergyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültel

Cipőkerekedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 2.
Bukovics István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.

Ékezetészek:

Mesznik R. övegye, Hunyadi-utca.

Debergyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradai-ut.

Dragueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Fényképész:

Orosz Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Megyeház-utca, a m. kir. posta-
épülettel szemben.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv. társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor, Melenczei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Háló, kötéláru kereskedés:

Konkoly Róza I. és Testvérei, József Fő-
herceg-utca 5.

Kalapkészítő:

Andresz A., Főtér, Bauer-ház.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműáru-, rövidáruüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papírkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).

Kézművesek:

Hoff N. és társa.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-utca.

Sírkórártár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferencz József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” a szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és társa, Kültelék.
Schwirllich Alajos, Aradai-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fia.

Tűzfű- épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradai-ut 1.

Urdivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söresarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátyás, Otthon-söresarnok.
Tóth és Noricsán, a nagyhíd mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Hirdetéseket

jutányos árért kéri a

Torontál

sz. napilap kiadóhivatala.

Szerb
Nagyb
utca
lemi
den k
Pleit
nyom
rek. Z
a hird
és a
vonat
intéze
Nagy
Bu
Orosz
től. Tar
készít
fenyeg
O
Olasz
A
tűz al
N
litette
A
dással
E
Délke
U
Na
Bu
száll
Buk
mány
hegyh
kat el
A p
Tartar
harc vo
zetté n
A S
-Scse
egyes r
Bothmer
lást; tá
összeom
Wol
óta es
megdag
cseh és
környé
től, ak
akarják
külnek.
A n
Bud
gönyzik
nye szer
követke